

Διοικητικό Συμβούλιο

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Πρόεδρος

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ**

Ε. Χαρμανδάρη

Αντιπρόεδρος

Της Ελληνικής Εταιρείας Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας
με έδρα τον Νομό Αττικής.

Γ. Χρούσος

Γεν. Γραμματέας

ΠΡΟΣ

Α. Χριστοφορίδης

1. Τον κο Μιχάλη Χρυσοχοϊδη, Υπουργό Υγείας
2. Την κα Ειρήνη Αγαπηδάκη, Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας
3. Τον κο Μάριο Θεμιστοκλέους, Υφυπουργό Υγείας

Ταμίας

Ο. Φαφούλα

Μέλη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ

Α. Βουτετάκης

1. Στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

Χ. Κανακά-Gantenbein

2. Στους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας

Μ. Καράντζα-Χαρώνη

3. Στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

ΣΧΕΤ: 1. Αριθμ. Γ5α/Γ.Π.οικ. 28528/18-5-2023 απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας με τίτλο «Εκπαίδευση στην ιατρική εξειδίκευση της Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας» (ΦΕΚ 3387Β/2023)

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Επικοινωνούμε μαζί σας εκ μέρους των Μελών της Επιστημονικής Εταιρείας που εκπροσωπεί την Εξειδίκευση της Παιδιατρικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Σακχαρώδη Διαβήτη στην Ελλάδα, και σας ευχαριστούμε για την επίσημη αναγνώρισή της Εξειδίκευσης της Παιδιατρικής

Ενδοκρινολογίας στη χώρα μας μέσω του ΦΕΚ με αριθμό 3387/19.05.2023 (Τεύχος Β'). Βάσει αυτού του ΦΕΚ, καθορίζεται η εξειδίκευση και εγκρίνεται το αναλυτικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Εξειδικευομένου, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αναγνώρισης των Εκπαιδευτικών Κέντρων, το Βιβλιάριο Εκπαίδευσης, η εξεταστική διαδικασία για την απόκτηση τίτλου αλλά και οι μεταβατικές διατάξεις απονομής τίτλου εξειδίκευσης για την εξειδίκευση της Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας. Με τον τρόπο αυτό δικαιώνονται προσπάθειες και αγώνες δεκαετιών τόσο των εκάστοτε Διοικητικών Συμβουλίων της Εταιρείας μας, όσο και του συνόλου των μελών της, τα οποία σε όλη αυτή τη μακρόχρονη διαδρομή έχουν συνεπικουρήσει στην διαμόρφωση των τελικών αυτών διατάξεων με την επιστημονική αρωγή τους μέσω της συμμετοχής τους σε συμβουλευτικές επιτροπές.

Ωστόσο, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι οι **μεταβατικές διατάξεις** που εγκρίθηκαν και δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ (3387B/19.05.2023) είναι πολύ πιο αυστηρές από αυτές που είχαν προταθεί από την Εταιρεία μας, και εξαιρούν πολλούς Συναδέλφους οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο ΕΣΥ αλλά και στον ιδιωτικό τομέα, και οι οποίοι διαθέτουν ουσιαστική και πολυετή γνώση και εμπειρία στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία. Οι μεταβατικές αυτές διατάξεις διαφέρουν σε σημαντικό βαθμό από ανάλογες πρόσφατες διατάξεις σε άλλες εξειδικεύσεις, όπως του Σακχαρώδους Διαβήτη. Πιο συγκεκριμένα, δεν υπάρχουν προβλέψεις για νοσοκομειακούς ιατρούς (ΕΣΥ και μέλη ΔΕΠ) οι οποίοι υπηρετούν χωρίς να είναι υπεύθυνοι, δεν υπάρχουν προβλέψεις για ιδιώτες ιατρούς, υπάρχουν ιδιαίτεροι χρονικοί περιορισμοί κλπ.

Προς διευκόλυνσή σας παραθέτουμε τις μεταβατικές διατάξεις που εγκρίθηκαν και αυτές που προτάθηκαν από την Εταιρεία μας, την Ελληνική Εταιρεία Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας:

Εγκρίθηκαν:

A. Ο τίτλος εξειδίκευσης στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία χορηγείται *χωρίς εξετάσεις*:

1. Σε παιδιάτρους οι οποίοι κατέχουν τίτλο εξειδίκευσης Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας από χώρες του εξωτερικού.

2. Σε παιδιάτρους, Διευθυντές ΕΣΥ, Επιμελητές Α' και Καθηγητές ή Αναπληρωτές Καθηγητές, οι οποίοι υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει:

α) ως υπεύθυνοι για περισσότερα από 5 έτη σε Ενδοκρινολογικά Τμήματα Παιδιατρικών Νοσοκομείων του ΕΣΥ ή

β) ως υπεύθυνοι για περισσότερα από 5 έτη σε εξωτερικά Ενδοκρινολογικά Ιατρεία που λειτουργούν σε Παιδιατρικά Τμήματα Νοσοκομείων του ΕΣΥ ή

γ) ως υπεύθυνοι για περισσότερα από 5 έτη σε Ενδοκρινολογικά Ιατρεία ή Ενδοκρινολογικές Μονάδες, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό τους σε Πανεπιστημιακές Παιδιατρικές Κλινικές.

B. Ο τίτλος εξειδίκευσης στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία χορηγείται *κατόπιν εξετάσεων*:

Σε παιδιάτρους, οι οποίοι υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει σε έμμισθη θέση σε νοσοκομείο του ΕΣΥ ή σε πανεπιστημιακές κλινικές, για τουλάχιστον 3 έτη

α) σε Ενδοκρινολογικά Τμήματα Παιδιατρικών Νοσοκομείων του ΕΣΥ ή

β) σε εξωτερικά Ενδοκρινολογικά Ιατρεία που λειτουργούν σε Παιδιατρικά Τμήματα Νοσοκομείων του ΕΣΥ ή

γ) σε Ενδοκρινολογικά Ιατρεία ή Ενδοκρινολογικές Μονάδες, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό τους σε Πανεπιστημιακές Παιδιατρικές Κλινικές.

Είχαν προταθεί από την Ελληνική Εταιρεία Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας και κατατεθεί στο ΚΕΣΥ:

A. Χωρίς εξετάσεις σε:

(α) Παιδιάτρους οι οποίοι κατέχουν το σχετικό τίτλο από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών, Ελβετίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Ηνωμένου Βασιλείου, ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλίας, Νέας Ζηλανδίας κ.α.

(β) Υπεύθυνους εξειδικευμένων Ιατρείων, Τμημάτων και Μονάδων τα οποία έχουν ιδρυθεί με σχετική απόφαση του Επιστημονικού και Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου ή περιλαμβάνονται στον κανονισμό λειτουργίας Πανεπιστημιακών Κλινικών που εδράζονται σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ.

(γ) Παιδιάτρους με βεβαιωμένη Εκπαίδευση ≥ 2 ετών σε Μονάδα, Τμήμα ή Κέντρο Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας και ακολούθως (i) βεβαιωμένη εργασία επί τουλάχιστον 3 έτη σε Μονάδα, Τμήμα ή Ιατρείο Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας Δημοσίου Νοσοκομείου ή (ii) επιβεβαιωμένη ενασχόληση κατά κύριο λόγο με την Παιδιατρική Ενδοκρινολογία (σε κλινικό, ερευνητικό, συγγραφικό και εκπαιδευτικό επίπεδο) σε Ιδιωτικό Νοσοκομείο ή Ιατρείο επί τουλάχιστον 6 έτη.

B. Κατόπιν εξετάσεων σε:

α) Παιδιάτρους με βεβαιωμένη Εκπαίδευση 3 ετών και άνω σε Μονάδα, Τμήμα ή Κέντρο Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας.

β) Παιδιάτρους με βεβαιωμένη Εκπαίδευση 2 ετών και άνω σε Μονάδα, Τμήμα ή Κέντρο Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας όταν συνυπάρχουν και άλλες προϋποθέσεις επιβεβαιωμένης, επιπρόσθετης ενασχόλησης κατά κύριο λόγο με την Παιδιατρική Ενδοκρινολογία (πχ Διδακτορική Διατριβή, ερευνητικό, συγγραφικό ή κλινικό έργο σε Δημόσιο ή Ιδιωτικό νοσοκομείο ή Ιατρείο μετά το πέρας της εκπαίδευσης).

Περαιτέρω, σχετικά με την προϋπόθεση ο υπεύθυνος εκπαίδευσης να έχει διδακτορικό, θεωρούμε ότι εφόσον το διδακτορικό δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τους γιατρούς του ΕΣΥ, ούτε προϋπόθεση για τους διευθυντές των κλινικών που χορηγούν πλήρη ή μερική ειδικότητα κορμού, κατά αναλογία δεν πρέπει να περιλαμβάνεται στα κριτήρια του υπεύθυνου εκπαίδευσης για τα κέντρα για την εξειδίκευση. Επίσης, η αποδεδειγμένη εκπαιδευτική και επιστημονική δραστηριότητα θα αξιολογείται αναλυτικά.

Οι αυστηρότερες μεταβατικές διατάξεις που καθορίζονται στο ΦΕΚ που πρόσφατα δημοσιεύθηκε δημιουργούν **σημαντικά προβλήματα στην λειτουργία των δημοσίων δομών**, δεδομένου ότι αποκλείονται από την αναγνώριση της εξειδίκευσης της Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας Συνάδελφοι που στελεχώνουν μεγάλα Παιδο-Ενδοκρινολογικά Ιατρεία σε τριτοβάθμια

Νοσοκομεία της χώρας μας, και οι οποίοι έχουν σημαντικό και ενεργό κλινικό ρόλο, ωστόσο, δεν είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι των Ιατρείων αυτών, καθώς υπεύθυνος είναι ένας και συνήθως ο αρχαιότερος ή/και ανώτερος στη βαθμίδα. Κάποιοι από αυτούς τους Συναδέλφους μπορεί να μην έχουν ούτε το δικαίωμα απόκτησης της εξειδίκευσης κατόπιν εξετάσεων, εάν δεν συμπληρώνουν ζετία σε έμμισθες θέσεις εργασίας, ωστόσο, η εμπειρία τους μέσω άμισθων θέσεων Επιστημονικού Συνεργάτη ή στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων και διδακτορικών διατριβών είναι σημαντική. Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε ότι την τελευταία 10ετία, λόγω της σοβαρής οικονομικής κρίσης, πολλοί Συνάδελφοι δεν μπόρεσαν να καταλάβουν έμμισθες θέσεις, ωστόσο, εργαζόταν άμισθοι ως Επιστημονικοί Συνεργάτες σε θέσεις πλήρους απασχόλησης με τα ίδια ή και περισσότερα καθήκοντα από αυτά που προέβλεπε μια έμμισθη θέση.

Επιπρόσθετα, οι μεταβατικές διατάξεις που έχουν εγκριθεί **αδικούν Συνάδελφους με μεγάλη εμπειρία** στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία, **οι οποίοι εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα** και οι οποίοι έχουν εκπαιδευτεί στα πλαίσια άμισθης επιστημονικής συνεργασίας σε κέντρα Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας της ημεδαπής ή του εξωτερικού. Οι Συνάδελφοι αυτοί προσέφεραν τις υπηρεσίες τους σε δημόσια Νοσοκομεία αμισθί σε εποχές που οι διορισμοί στον δημόσιο τομέα ήταν αδύνατοι λόγω των εξαιρετικά δύσκολων οικονομικών συνθηκών των τελευταίων χρόνων. Στην παρούσα φάση, οι Συνάδελφοι αυτοί επέλεξαν να ιδιωτεύσουν, εξυπηρετώντας έναν μεγάλο αριθμό παιδιατρικών ασθενών με ενδοκρινολογικά προβλήματα, ωστόσο, στερούνται τελείως της δυνατότητας αναγνώρισης της εξειδίκευσής τους με ότι συνέπεια μπορεί να έχει αυτό και για τους ίδιους προσωπικά και επαγγελματικά αλλά και για τον φορέα στον οποίο λειτουργούν και προσφέρουν.

Τέλος, σχετικά με τις **νομικές συνέπειες** που μπορεί να προκύψουν από την αναντιστοιχία των μεταβατικών διατάξεων σε δύο όμορες εξειδικεύσεις, αυτές της Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας και του Σακχαρώδη Διαβήτη, κατόπιν ενημέρωσης και από τον Νομικό Εκπρόσωπο της Εταιρείας μας, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

- Με βάση την Υπουργική Απόφαση Γ5α/Γ.Π.οικ.64845/2018 - ΦΕΚ 3958/Β/12-9-2018, στην οποία παραπέμπει το ΦΕΚ 3387/2023, είναι προφανές ότι οι μεταβατικές διατάξεις για τον Σακχαρώδη Διαβήτη είναι κατά πολύ «ηπιότερες», π.χ, για τον Σακχαρώδη Διαβήτη προβλέπεται η χορήγηση του τίτλου σε υπευθύνους ιατρικών, τμημάτων ή μονάδων χωρίς χρονικούς περιορισμούς, και υπάρχουν προβλέψεις για τους ιδιώτες ιατρούς.
- Η Υπουργική Απόφαση του ΦΕΚ 3958/2018 αναφέρεται μόνο «στην ονομασία, το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις απόκτησης τίτλου» συγκεκριμένων ιατρικών εξειδικεύσεων από ιατρούς που κατέχουν τίτλο ιατρικής ειδικότητας. Δεν αναφέρεται στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία, αλλά μόνο στον Σακχαρώδη Διαβήτη. Έτσι, δημιουργούνται εύλογοι νομικοί προβληματισμοί για το γεγονός ότι η Υπουργική Απόφαση του ΦΕΚ 3387/2023 έλαβε υπόψη και παραπέμπει σε μια παλαιότερη υπουργική απόφαση που δεν έχει ίδιο αντικείμενο.
- Το σημαντικό είναι ότι ο Σακχαρώδης Διαβήτης (που περιλαμβάνεται στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία, όπως αναφέρει ρητά η Υπουργική Απόφαση του ΦΕΚ 3387/2023, στα άρθρα 1 και 2) αντιμετωπιζόταν παλαιότερα ευμενέστερα από την Υπουργική Απόφαση του ΦΕΚ 3958/2018, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις παραπομπές της Υπουργικής Απόφασης του ΦΕΚ 3387/2023. Τα ανωτέρω οδηγούν σε

«παραφωνία» και αντίφαση των δύο υπουργικών αποφάσεων, σε δυσχέρεια επιλογής της εφαρμοστέας ανά περίπτωση υπουργικής απόφασης (δεδομένου ότι δεν αναφέρεται και δεν έχει γίνει τροποποίηση της παλαιότερης υπουργικής απόφασης) και στις ανάλογες νομικές συνέπειες κατά την εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης του ΦΕΚ 3387/2023, καθώς παραβιάζονται εμφανώς οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου λόγω των ανεπίτρεπτων και αδικαιολόγητων περιορισμών της επαγγελματικής ελευθερίας των Συναδέλφων μας

Κατόπιν όλων των παραπάνω, και με δεδομένο ότι υφίσταται προφανής προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων μεγάλου αριθμού Συναδέλφων από τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στο Άρθρο 8 της Υπουργικής αυτής Απόφασης

Αιτούμαστε

Την άμεση τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 8 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης σύμφωνα με τις προτάσεις της Ελληνικής Εταιρείας Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας που είχαμε καταθέσει στο ΚΕΣΥ.

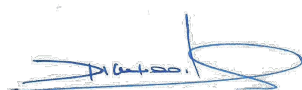
Αθήνα 28-6-2023

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ευαγγελία Χαρμανδάρη, MD, MSc, PhD, MRCP(UK), CCT(UK)
Καθηγήτρια Παιδιατρικής – Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας
Ιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Αθανάσιος Χριστοφορίδης, MD, PhD
Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδιατρικής – Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης